

április 3.
bírájától.
7-32
ny.

osi járás-
üresedett
letek.
Egres,

etajkuak.
1908. évi
1600 kor.
0 korona
községtől
tés, 1000
tól ter-

Egres
hely ügy

pályázati
5-ig hoz-
ndók be,
yszerűen
yvelembe

21.
bíró.

2

14
E
.

k.
ü

k.
ü

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.,
hova a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.
hova a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap sőt küldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
***** Telefon-szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÄUER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egy héra — — — — 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. Azonkivül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. *****

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 77. szám.

Péntek, április 4.

Les affaires — sont affaires.

— április 4.

Hol vannak azok az idők, amikor a diplomaták, a világ sorsát intéző előkelők képviselték a gavallér tempót, az egyenes cselekvés módját? A magyar régi adomásokon egy apró éle őrzi ennek a fel-fogásnak emlékét. A buzaügnök meginterpellálja az árendást: „Rosenfeld ur, tegnap azt ígerte nekem, hogy vár az árpával ma délig, amíg újra eljövök és ma reggel mégis eladta másnak. Eljárás ez?” — „Hát mit gondol, — felelt a szószegő bérlő, — lettem én tegnaptól mára egy gróf Andrassy Gyula?”

Ez az Andrassy Gyula gróf akkor az osztrák-magyar monarchia külügyminisztere volt, akinek neve bizonyonyal nem ok nélkül vált a szótartás fogalmává. A mai diplomaták, a mai külügyminiszterek ilyen értelemben alig vehetők például. Legalább Törökország aligha fogja valani ezt.

És szinte furesán hangzik sir Edvard Greynek, az angol külügyminiszternek szava, aki azt feleli a flottademonstráció miatt zsémbelő, patvart keverő franciáknak: „elvégre, az adott szónak megvan az értéke.” Ha a nagyhatalmak kimondták, hogy Skutari Albániáé lesz, akkor ezt a szót állani kell. Ha a nagyhatalmak azt mondták, hogy Montenegrónak abba kell hagyni az ostromot, hát akkor annak úgy kell lenni. És ha a nagyhatalmak azt mondták, hogy az ellenszegülő Montenegrót meg kell fenyeíteni, — akkor bizonyára nem elég ezt kimondani, hanem gondoskodni kell arról, hogy a hatalmak

akarata legalább is olyan komolyan vegyék, mint egy montenegrói kapitányét.

Sir Edvard Grey ma Európának egyik legkiválóbb, tekintélyben és tehetségben előjáró államférfia — és mégse lehetne csodálkozni, ha ezt a szavát mosolygás fogadná, kivált Franciaországban és az orosz birodalomban. A franciáknak közmondásuk van, amely erre a becsületes vallomásra felel. „Les affaires sont affaires”, — az üzlet: üzlet. Angolul is megvan, de kétségtelenül francia eredetű. A diplomáciában az üzlet: üzlet. Annyit tesz ez, hogy annyit fordulunk, ahányszor az érdekünk kívánja: ígérni a törököknek statusquot és buzdítani a szlávokat haragra; hirdetni a demokratizmus világkéjét és fölemelni a szolgálati időt; az egyik oldalon nyugalmat kívánni, a másik oldalon Oroszországot unszolni, hogy intrikáit folytassa.

És ez teszi azt, hogy a nagyhatalmak értekezletén a flottademonstrációt elhárítani, ehhez hozzájárulni, — de ebből mégis kivonni magát. Ez kétszínűség, — de így csinálnak világpolitikát.

Ez modernebb, de a francia cinizmus-sal szemben az angol gentlemannak példája, sir Edvard Grey nemcsak jobban imponáló, de ezuttal érvényesülő is. Amikor a nagyhatalmak tekintélyét a csöpp Montenegró hetvenkedése csúfolja meg és járhatja le, akkor legelőbb ideje volt, hogy a nagyhatalmak adott szava érdekében történjék valami. A külpolitika nem a következetességek mezője; de azzal a móddal, ha mindenik nagyhatalom a másikkal becsapására törekszik, ha mindenik reggelre kelve a tegnapi szavát meg-

másítja, ha mindenik egész mást tesz, mint amihez a közös tanácskozásban a szavát adta, akkor Európának soha lesz békéje, akkor a nagyhatalmak szavára sohase fognak építeni és a nagyhatalmak hangjától sohase fognak megijedni.

Az adott szó bukása okozta a Balkán-háború kitörését; az adott szóé, amely Törökország sértetlenségét ígerte és amelyet a nagyhatalmak nem állottak. És az adott szó végig ilyen sorsra jutott és így sülyedt a nagyhatalmak szava annyira, hogy már Montenegró se veszi komolyan. Ha még valaha szükség lehet ennek a szónak szentségére, akkor most legelőbb ideje, hogy a nagyhatalmak nemcsak együttes erővel, hanem közös érdekből is szerezzék vissza ennek erkölcsi értékét.

És amennyire biztatja a béke-vágyakat, olyan vigasztaló az, hogy a kétszínűségek világában mindig akadnak a diplomaták között az őszinteségnek, az igaz szónak fanatikusan erős védői; a régi keleti kérdések idejében egy Andrassy Gyula, az újabbik alatt pedig sir Edvard Grey.

HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanic Lajos főispán tegnap reggel elutazott Nagybeeskerekre Budapestre, ahonnan pedig Abbáziában tartózkodó nejéhez utazik pár napra. A főispán valószínűleg e hó 13-ikán tér vissza Nagybeeskerekre.

Jankó Agoston alispán ma visszaérkezett Nagybeeskerekre.

— **Házasság.** Hosszuhettényi és faddi Berecz Gizellát nőül vette borsódi és katymári Latinovits József március 31-ikén Nyagykomlóson.

Az angol ló.

— Két közlemény. —

I.

London, március.

Az esetleges háború okozta kényelmetlen érzés, zavaros politikai viszonyok, rossz gazdasági évre következtetést engedő abnormál időjárás közepette szinte jól esik az embernek kiragadni magát a mindennapiságból és elszárguladni messze nyugat földjére, hogy a sok aggodalom és gond után lelkét egy hasznos tapasztalatokkal kiegészített körútjában megnyugtassa, megerősítse és új eszmékre ragadtassa. Bő alkalmat nyújtottak ezen lelki szükséglet kielégítésére úgy a Berlinben megtartott gazdasági hét valóban intenzív szaktudással rendezett előadásai, felolvasásai, ülései és kiállításai, mint pedig az Angolországban, főleg Londonban tartott állat-, nevezetesen lókiállítások.

Rendben röviden taglalván az egyes impressziókat, nem bírom palástolni a német gazdasági tudások és birtokosok óriási — a gazdaság minden ágára kiterjedő — szaktudásai feletti elragadtatásokat. Minden egyes ülés és vitaelőadás, — legyen az bár alosztályi avagy plenum-beli — a legminuciózusabb részletkérdésekre is kiterjedő, az illető gazdasági kérdést minden oldalról alaposan megtár-

gyaló vitáknak szülőke, melyek végighallgatásával megérti az ember azt, miként győzött a németországi gazda oly sok esetben az előtünk még gyakran leküzdhetetlennek látszó természeti mostohaságok felett. Ezen ülések előadásain és az ezek nyomán keletkezett vitákból megértjük azt, hogy erős akarattal és szorgalommal, észszerű munkával és befektetéssel miként voltak képesek a német gazdák a földből, állatokból és ezek terményeiből szemünkben szinte hihetetlennek látszó hasznot kisajtolni.

A természet kincseinek teljes mértékben való kiaknázása nem misztikus titok többé a német gazda szemében. Az ő vasakarata a természetnek ezen titkait egy nyitott könyvvé alakította át, melyből kiolvassa, miként, mikor és hogyan kell cselekednie, hogy fáradozása, munkássága, egyszóval élete grümölesöt termő legyen.

A gazdahét tárgyát, az összes, a mezőgazdaság körébe vágó és azt érdeklő ügyek képezték: műtrágyázás, földmégmunkálás, magnemesítés, állattenyésztés, tehenészet, baromfitenyésztés, gyümölcsészet, terményértékesítés, könyvvitel, munkáskérdés stb., stb., mind külön-külön részletes megvitatás alá kerültek. Ezen viták, illetve vitaelőadások leírására nem terjeszkedem ki, mert az túl hosszadalmas volna. Csupán annyit ohajtok megjegyezni, hogy bár igen tanulsá-

gosak és felette érdekesek voltak ezen gazdag tárgysorozatú viták, mégis egyben lehangelő hatást keltettek bennem; mert hiába, csak hazagondol az ember ilyenkor, összehasonlítván az ottani állapotokat az itteniekkel, és bizony jelen esetben is épp úgy mint sajnos sok más esetben is, messze a mi állapotunk rovására dől el az összehasonlítás.

Sokan azt mondják, hogy türelem, hiszen mink is haladunk, bárha különféle okokból kifolyólag lassan. Igen, igen, hiszen mink is haladunk, lassan, nagyon lassan, az igaz, de hol előre, hol meg hátra, hol meg ismét össze-vissza, aszerint, hogy hova cibálnak a viszonyok és a körülmények, melyek ellen harcolni nincsen elég erőnk, tehetségünk és akaratumk.

Most pedig egy nagy ugrással áttérek ezen az angoloktól minden téren rivalizáló országból magukhoz az angolokhoz, hol az első állattenyésztési kiállításokat a „Shire horse show” nyitotta meg. Kollossalis, szinte ijesztő méretekké bíró lófaj a shire, mely nagy elterjedtségét az ipar és kereskedelemben való nagy használhatóságának köszönheti. Utóbbi időben sokat exportálnak innen, gyakran óriási árakat fizetve egy-egy szép példányért. Így például a februári kiállítás Lord Rothschild egyik díjnyertes ménjét 4305 fontért, azaz 103.320 K-ért vették meg.

A shire-kiállítást a hackney és pony,

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. belügyminiszter a bánlaki dalegyet alapszabályait jóváhagyta.

— **A járási sorozások.** Tegnapelőtt, szerdán, április 2-ikán fejeződött be a nagybecskereki járásnak a sorozása, melyet a Melencei-utcai Ellmer-féle vendéglőben tartottak meg. 25 község állításköteleit vizsgálta a sorozóbizottság s az eredmény bizony még szomorubb, mint Nagybecskerek városi születési állításkötelesek fölött tartott sorozás eredménye. Amennyiben a jelentkezett 826 állításköteles közül csak 182-öt, vagyis mindössze 22 percentet találtak alkalmasnak a katonai szolgálatra. A sorozás eredményének egyéb adatai a következők: A sorozásra fölhiptak az I. korosztályból 576-ot, a II. korosztályból 337-et és a III. korosztályból 213 járási születési állításkötelest. Összesen 1126-ot. Azonban ezek közül a fősorozásról 300 maradt távol. Ezek közül pedig 34-en teljesen ismeretlen tartózkodásu illetőségűek.

— **Halálozás.** Temesvárról vesszük a gyászírt, hogy Bielek Zoltán bánlaki gyógyszerész az ottani kórházban, ahol súlyos betegségét gyógykezelte, tegnap 53 éves korában meghalt. Az elhunytat általános tisztelet és megbecsülés környezte s tevékeny részt vett a bánlaki járás közéletében, ahol az ottani munkapártnak elnöke is volt. Az elhunytban Bielek Antal vármegyei tb. főjegyző testvéröccsét gyászolja. Az elhunytat, kinek halála széles körben kelt részvétet, holnap, szombaton délután temetik el Bánlakon.

Súlyos gyász érte dr. Kolozs Mihály tb. járási orvost, eleméri körorvost. Ugyanis atyja, Klein Mór kereskedő április 2-ikán 75 éves korában Miskolcra elhunyt.

Feimer Józsefné szül. Pysz Vilma bégaszentgyörgyi községi tanítónő 33 éves korában Bégaszentgyörgyön meghalt. Az elhunytat ma temették el nagy részvét mellett.

— **A főgimnázium hangversenye.** A nagybecskereki községi róm. kath. főgimnázium ifjúsága holnap este tartja a minden évben szokásos hangversenyvel egybekötött táncmulatságát deaksegélyzőegylete javára a kaszinó összes termeiben. Az estély iránt már hetek óta nagy érdeklődés mutatkozott városzerte s így bizonyára ismét oly látogatott lesz, mint az előző évben. A hangverseny ügyesen összeállított műsora a következő:

1. Verdi: „Nabuco“ nyitány, előadja az ifjúsági zenekar. 2. Magyar dalok,

majd a thoroughbred, hunter és végre a polo pony-kiállítások követték. Hogy melyik volt szebb, melyikben volt értéke-sebb anyag, azt valóban nehéz volna megmondani. Magamfajta lökedvelő és lötenyészítő ember ilyenkor azt sem tudja, mit élvezzen, szeressen és értékeljen jobban. Az egyik lófaj óriási akciója, gyors tempója, a másik faj nemes alkata, óriás, de azért szabályos izomzata, ismét más faj gyors fejlődőképessege és számtalan egyéb jótulajdonsága annyira elragadtatják az embert, hogy reggel kimenve a kiállításra, késő délután veszi csak észre az ember, hogy már ozsonnaidó volna, pedig még csak nem is ebédelt.

Különösen kiemelendőnek vélem a hackney-lófajt, mely magas és gyors akciójával és formásságával a legszebb angol lófaj közé tartozik. Kisebb faja sokban emlékeztet a lipiczaira és valóban sokat gondolkoztam rajta, vajjon nem volna-e célszerű ezen két lófajjal keresztezési kísérleteket végezni. Mindkettő nagy akcióju, többé-kevésbé hasonló idomokkal bíró lófaj; de míg a lipiczai igen lassu fejlődésű és majdnem kizárólag kocsilófaj, addig a hackney kitünő hátsókat is ad és igen gyorsan fejlődik. A kiállított 2 éves hackney-mének már egy teljesen kifejlődött ló benyomását keltették. A hackney és angol telivér (thoroughbred) keresztezésből kitünő huntek kerülnek ki.

Pap Dezso.

énekli Brezsovszky László főgimn. VIII. o. t. 3. „A goromba házmester“, kabarébohózat. Szereplők: Held Ádám főgimn. VIII. o. t., Pakróczy Dániel főgimn. VII. o. t. 4. Dalok, gitár kísérettel énekli Milassin Saci. 5. Berczik A.: „A bálkirálynő“, vigjáték egy felvonásban. Szereplők: Ripka Imréné, Magyar Piri, Brezsovszky L. főgimn. VIII. o. t., Kamenszky Dénes főgimn. VIII. o. t., Pinkert Ferenc főgimn. VIII. o. t., Salgó Jenő főgimn. VIII. o. t., Weiterschan Fülöp főgimn. VIII. o. t., Borál Emil főgimn. VII. o. t., Szabó József főgimn. VII. o. t. Tánc reggelig. Személyjegyzék 3 kor., családjegyzék 8 kor. A jótékony célra való tekintettel felülfizetéseket köszönettel fogadják. A hangverseny este fél 9 órakor kezdődik.

— **Köszönet.** A helybeli árvaháznak Dienstl Emilia áll. iskolai igazgatótanítónő 6 koronát és Krumenacker Ferencné pü. tanácsosné 5 koronát adományozott. A nemesszivü adományozóknak ezután mond halás köszönetet az árvaházegylet elnöksége.

— **Adomány.** Pótlólag közöljük, hogy a közigazgatási tanfolyamhallgatók március 15-ikén tartott táncmulatságán Men-czer Lipót 2 koronát fizetett felül.

— **Uttörő-előadás.** Vasárnap délután 5 órakor a Korona nagytermében Fényes Samu dr. előadást tart a nemek harcáról.

— **Alkoholelőenes nap.** Magyarszentmihályról írják: A magyarszentmihályi állami elemi iskolában április 1-én tartották meg a m. kir. vallás- és közoktatási minisztérium által elrendelt alkoholelőenes napot egy szépen sikerült kis ünnepség keretében. Bevezetőül Pichner György tanító történetet mondott el egy részegeskedés által tönkrejutott ember-ről. Ezután dr. Kolozs Mihály tb. járási orvos fejtette ki a gyermekek értelmi fokához szabott népszerű előadásban az alkohol lényegét és pusztító hatását az emberi egészségre. Végül édességeket osztottak ki a gyermekek közt. Az előadás, melyet az iskolagondnokság több tagja is meghallgatott, mindvégig lekötötte az ifjúság érdeklődését és szemmeláthatólag nagy benyomást tett reá.

— **Társaskirándulás Bosznia-Hercegovina—Dalmáciába.** A „Délvidéki Kárpát-Egyesület“ Temesvárról folyó évi június 28-tól július hó 8-ig kirándulást rendez Sarajevó, Illidse, Mostár, Gravosa, Ragusa, Lacroma, Cattaró, Cettinje, Spalató, Zára, Fiume és Abbaziába. Jelentkezési összköltség személyenként 230 korona. Részletes programmal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az egyesület elnöksége, továbbá Horváth Antal posta táv. s.-ellenőr (Temesvár 2. sz. postahivatal) és Erdélyi Gyula Máv. tisztviselő (Temesvár, Üzletvezetőség), mint a kirándulás vezetői.

TAJAKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közhönytár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Apr. 14. Közig bizottság ülése.

Május 3. Tavaszai rendes közgyűlés.

Színház, irodalom.

Heti műsor.

Április 4. péntek: Miniszterelnök.

Április 5. szombat: Farkas.

Április 6. vasárnap d. u.: Szegény Jonathán. Este: Cigányprimás. (Ujdons.)

** **Tengerész Kató.** Tegnap este másodszer került színpadra Jarno bohókás, pajkoszenéjű operettje, a Tengerész Kató. A szereplők tegnap is nagy igyekezettel töltötték be szerepeiket és kitünően érvényesítették a darab zeneileg értékesebb részleteit. Közönség ezuttal is elég szép számban volt, mely zajos tapsokkal kísérte az összevágó, szabatos előadást.

(*) **Bohócsipka** címen gyűjtötte kötetbe új. Bokay János verseit. A kötet érdekességét a hangulatok változatossága és a forma egyeni kiforrottsága és színessége adja meg. Három részre osztják a kötetet és mindegyik részben külön-külön hangulatot, de kiforrott érdekes egyéniséget ad a fiatal szerző. A „Bohócsipka“ egy fiatal lélek rapszodikus vergődését tükrözi vissza, míg a második „Szerelem“ című rész mint tisztá, mosolygós lyrikust állítja elénk Bokayt. A harmadik rész „Viziók a füstben“, csak négy kis prózai hangulatfestést foglal össze: nálunk még kevéssé ismert forma; a francia modern hatása alatt írta a szerző, de ezekben is teljesen egyéni tudott maradni. — A kötet a „Pallas“ irod. r.-t. ismert írásos kiadásában jelent meg. Kapnátó minden könyvkereskedésben 2 K árban.

(*) **Az Ország ajándéka.** Az Ország kedves ajándékkal lepi meg olvasóit április havában: 160 oldalra terjedő vastos, izléses, művészi kivitelű illusztrált kötetben összegyűjti íróinak legjavát s ezeknek írásait Almanach címmel. Ezt a könyvet, melynek bolti ára 4 korona lesz, megkapja minden előfizető, aki legalább félévre előfizetett, csupán postai szállítási költség fejében kell csekély 50 fillért beküldeni. Az Almanachot a negyedéves előfizetők is megkapják, kik előfizetéseiket további negyedévre megújítják. A lap előfizetési ára negyedévre 3, félévre 5 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. ker., Izabella-utca 64. szám alatt.

Törvénytörvények.

§ **Halálos házbontás.** Megemlékeztünk annakidején arról a halálos kimenetelű falbeomlásról, amely Torontálszécsányon a Probst-féle házbontási munkálatok közben 1912 június 20-ikán történt. A váratlanul bedőlt fal maga alá temette Libra Antal munkást, aki rövid idő múlva belső roncsolás és elvérzés folytán kiszervezett. A lefolytatott bűnvizsgálat alapján a kir. ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt emelt vádat Barth Jakab építőmester és Turzsovitcs János elömmunkás ellen, azzal vádolva őket, hogy a bedőlt falat a ledöntés megkönnyítése végett aláásatták ugyan, de elmulasztották alátámasztani és így az ő gondatlanságuk okozta Libra Antal halálát. Mult szombaton tárgyalta ezt az ügyet a nagybecskereki kir. törvénytörvény, mely a lefolytatott bizonyító eljárás alapján a vádat alaposnak találta és a vádlottakat egyenként egy hónapi fogságra és 400 K pénzbüntetésre ítélte, a büntetés végrehajtását azonban a büntetőnovella alapján felfüggesztette. A vádlottak megnyugodtak az ítéletben, ellenben a kir. ügyész a büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt felebbezéssel élt.

§ **Köpenyrángatás mint hatóság elleni erőszak.** Mozgalmas napja volt Törökbecsének a mult év november 26-ika, különösen kint a vasuti állomáson, ahol a kivételesen tényleges katonai szolgálatra behívott tartalékosok és hozzátartozóik seregestől várták a vonatot, mely őket a békés polgári életből viszi a háborus levegőjű kaszárnyákba. Hasztalan iparkodott rendet tartani a váraközönség között az állomásfőnök, a behívott katonák kísérői és hozzátartozói átugráltak a

korlátokon és kitódultak a pályatestre, ahová a Nagybecskerek felől jövő vonatot várták. Mészároski Bogdán községi rendőr, aki az állomáson ügyeletes szolgálattal teljesített, az állomástörök meg-nagyására a kísérőket igyekezett az állomás területére kiszorítani, amikor Trbity Sándor törökbecsei ügynök hátulról többször is megrángatta a köpenyét és felhívta, hogy engedje a kísérőket a vasúti kocsikhoz menni. A kir. ügyész Trbity Sándor ellen ezért hatóság elleni erőszak büntette miatt emelt vádat, melyet f. évi március 29-ikén tárgyalta a nagybecskereki kir. törvényszék. A bíróság a tanuvallomásokból azt állapította meg, hogy Trbity Sándor nem akadályozta meg a rendőrt hivatalának gyakorlása közben és ezért a vád alól felmentette. A kir. ügyész a felmentő ítélet ellen felebbezést jelentett be.

A mulatság vége. Klekán Péter kistárnoki juhász a múlt év október 13-án este a korcsmában mulatott. Mulatás végzetével részeg fejjel és egy ittas kompániával került ki az utcára. Széles jókedvében elővette a revolvert és egy üdvözlést menezett el abból, de olyan szerencsétlenül, hogy a golyó az előtte haladó cimborájának, Pauneszku Györgynek az arcába furdott. A golyót a kórházban műtét után távolították el Pauneszku arcából, aki hat hétig betegeskedett sebével, Klekán Péter ellen pedig gondatlanságból okozott súlyos testi-sértés vétsége miatt indított eljárást a nagybecskereki kir. ügyészség. A múlt hét szombatján került az ügy főtárgyalásra a törvényszék elé, ahol Klekán Péter azzal védekezett, hogy a kérdéses alkalommal teljesen részeg volt és egyáltalán nem emlékszik arra, hogy mi történt az utcán. A kir. törvényszék a tanuk vallomása alapján megállapította a vádlott gondatlanságát és a lövöldöző juhászt tízenöt napra fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

Háboru és béke között.

A montenegrói bonyodalom. — Európai háboru veszedelme. — **Skutari ostroma.** **Oroszország készülődik.** — A szövetségesek elfogadták a békefeltételeket. — **Áresés a tőzsdén.**

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Európa ismét háboru és béke között lebeg. Egyfelől az az örvendetes hír jön, hogy a szövetségesek elfogadták a hatalmak békefeltételeit s a török kormány már utasította a főparancsnokát, hogy a hadműveleteket szüntesse be, addig másfelől Montenegro miatt vészterhes felhők gyűlnek Európa egén. Montenegro Oroszországban bizva a vég-sőkig megy, úgy, hogy a hatalmak s nevezetesen monarchiánk kénytelen lesz a legerélyesebb intézkedésekhez nyulni, ettől pedig csak egy hajszálnyira van az európai háboru. A nemzetközi helyzet tehát igen súlyos, ami a tőzsdén is meg-látszik, ahol ma az összes értékek estek.

Mai jelentéseink a következők:

A montenegrói bonyodalom. Európai háboru veszedelme.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Montenegro makacsul folytatja a szembeszállást a hatalmakkal s így a helyzet nagyon kiélesedett, mert alighanem büntető akcióra lesz szükség. Oroszország titokban egyre buzdítja a montenegróiakat s így a bécsi Neue Freie Presse hiteles értesülése szerint Oroszországból hadiszert szállítanak Montenegroba.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik:

Ma délelőtt vész hírek jártak be a várost. Az a hír terjedt el ugyanis, hogy az osztrák-magyar flotta feltartóztatott több görög szállítóhajót, amely szerb katonaságot vitt Meduába. Ez a hír rendkívüli riadalmat keltett s az emberek ostromolták a tengerészeti hivatalt, de nem kaptak fevilágosítást.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az angol hajóhad ma hajnalban Máltából elindult Antivari felé. A többi hatalmak hadihajói Antivari előtt cirkálnak s az angol hajók megérkezésekor rögtön biokálják a montenegrói tengerpartot.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Cattaróból sürgönyzik, ott nagy izgalommal tárgyalják a montenegrói bonyodalmat. Az idegenforgalom, amely máskor ilyenkor virágjában van, teljesen megszűnt.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ma délelőtt Berchtold gróf külügyminiszter hosszasan tanácskozott a bécsi angol nagykövettel.

Oroszország készülődése.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinbe érkezett szentpétervári jelentés szerint Oroszország ismét lázas katonai készülődést folytat. A berlini National Zeitung szentpétervári távirata arról ad hírt, hogy a hadügyi kormány behívta az összes tartalékos tiszteket tíz évfolyamig visszamenőleg.

Skutari ostroma.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, Nikita király az eddigi sikertelenségek folytán átadta a fővezérletet Bojanovics szerb tábornoknak s most Bojanovics fogja az ostromot vezetni Skutari ellen.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Cattaróból sürgönyzik: A montenegróiak tegnap Skutarinál nagy veszteséget szenvedtek. Tegnap délután szünetelt az ostrom s a főhadiszálláson tanácskozás volt, amelyen megtették az előkészületeket az általános ostromra.

A szövetségesek elfogadták a békefeltételeket.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A berlini Localanceigernek jelentik Konstantinápolyból, hogy a szövetségesek elvben elfogadták a hatalmak békejavaslatait. A török kormány utasította Izzet pasa főparancsnokot, hogy a hadműveleteket szüntesse be, mivel a szövetségesek kijelentették, hogy elfogadják a hatalmak békejavaslatait.

Áresés a tőzsdén.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti értéktőzsdén a bizonytalan nemzetközi helyzet folytán az összes értékek estek. Egyes értékek 4—5—9 koronával olcsóbbodtak. Déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 805.25 (— 5.25), Osztrák Hitel 632 (— 4), Koronajáradék 82.45, Jelzáloghitelbank 422 (— 4), Leszámitoló Bank 507, Hazai Bank 281, Magyar Bank 549 (— 4), Rimamurányi 713 (— 5), Salgótarjáni 739 (— 9), Közúti Vasut 650, Villamos Vasut 363.

A magyar kölcsön és koronajáradék.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a Rothschild-csoport hétfői ülésén foglalkozik a 150 milliós magyar kölcsön

ügyével. A csoport holnap határozza meg az aláírás idejét és föltételeit. Ugyancsak holnap állapítja meg a 4 és fél százalékos magyar arany koronajáradék kibocsátási árfolyamát is, amely 91.5 és 93 között lesz.

A magyar ágyugyár igazgatója.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből megeafolják azt a hírt, hogy a magyar ágyugyár igazgatója Auffenberg lovag volt hadügyminiszter lenne. Ez már annál is inkább lehetetlen, mert Auffenberg sohasem szolgált a tüzérségnél, már pedig az ágyugyár igazgatójának kitűnő szakembernek kell lennie.

A tintatartóhősök pöre.

Budapest, ápril 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A tintatartódobáló képviselők ügyében ma folytatták a tárgyalást. Dél felé Sélley Barnabás főügyész elmondotta vádbeszédét, amelyben Zachariás Jánost, Hoffmann Ottót és Markos Gyulát két rendbeli hatóság elleni erőszak és két rendbeli súlyos testisértés miatt mint tetteseket, Beck Lajost és Mérey Lajost pedig mint tettestársakat kéri megbüntetni. Azonkívül hatóság elleni erőszakkal vádolja még ifj. Madarász Józsefet. Ezután a védők beszélnek. Ítélet csak késő délután lesz.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11:11
Buza (májusra)	11:31
Buza (októberre)	11:88
Rozs (áprilisra)	9:56
Rozs (októberre)	9:58
Zab (áprilisra)	9:64
Zab (októberre)	8:66
Tengeri (májusra)	7:71
Tengeri (júliusra)	7:93

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1912. évi október hó 1. napjától.

ÉRKEZIK.	
Nagybecskereki pályaudvarra.	
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt	9:28
Pancsováról délután	7:04
Budapest—Szegedről reggel	6:20
Budapest—Szegedről délután	3:15
Szegedről délelőtt	9:34
Szegedről este	7:19
Budapest—Nagykikindáról este	9:21
Szécsányból este	6:40
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8:16
Módosról reggel	6:30
Pancsováról reggel	3:28
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8:23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9:34
Szécsányból este	6:29
INDUL.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	
Pancsovára délelőtt	8:10
Pancsovára este	7:27
Szeged—Budapestre reggel	7:20
Szeged—Budapestre délelőtt	11:27
Szeged—Budapestre este	7:27
Szegedre délután	1:17
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel	6:21
Karlovára délelőtt	10:00
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.	
Zsombolya—Temesvár—Versecre délután	4:15
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel	3:33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11:56
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5:25
Módosra reggel	6:35
Zsombolyára délelőtt	10:59

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT KÖZÖL A „TORONTAL“ POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA,

Áprilisban jelenik meg
SOMFAI JÁNOS ÚJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista
és egy szocialista levelei)

ÉS NEHÁNY NOVELLA

A könyv előfizetési ára 3 K.

Előfizethetni a szerzőnél a
'Torontál' szerkesztőségében

1695-x.30

Petz Antal

férfi- és női divatruháza

Nagybecskerek.

Telefon-szám 88. Telefon-szám 88.

Miután cipőraktáramat bezűn-
tetem, a raktáron levő összes férfi-,
női- és gyermekcipőket alantí olcsó
árakon elárultam:

Kobrák férficipők 12 K.-tól

„ női „ 10 „

Gyermekcipők 2 K. től kezdve.

Ne mulassza el senkisé a ked-
vező alkalmat s szerezze be cipő-
szükségletét amíg az olcsó raktár
tart.

11-304

**Több butorozott
utcai szoba**

külön bejárattal és csukott folyosóval

azonnal kiadó

Deák Ferenc-utca 4. sz. a.

16-3.

Hirdetmény.

4-33

Torontaldinnyés község képviselőtestülete
elhatározta a község belterületén lévő járdák-
nak téglaburkolattal való kikövezését. Ezen
célra körülbelül 430.000 drb első osztályú kö-
vezésre alkalmas téglát szükségeltetik és pedig
Ujpecs vasútállomásra vagy Torontaldinnyés
Béga-rakpartjára szállítva. Felkértenek a téglá-
gyárak tulajdonosai, akik ezen szállításra
igényelt tartanak, hogy ajánlatukat a téglák mé-
reteinek feltüntetésével 1913. évi április hó
15-ig alulírt község előjárósághoz adják be.

Felhivatnak továbbá azon vállalkozók,
akik ezen kövezési munkára, amely circa
14.000 folyómétert tesz ki 120 cm. szélesség-
ben, pályázni óhajtanak, ajánlataikat ugyan-
csak a fenti határidőig adják be.

Ugyanezen napon d. e. 9 órakor szóbeli
versenyárgyalás is fog tartatni és az írásbeli
ajánlatok ennek megtörténte után fognak fel-
bontatni és tárgyaltatni. A későbbben beérke-
zett ajánlatok vagy utóajánlatok figyelembe
nem vétetnek. Azon szállító vagy vállalkozó,
akivel a szerződés kötött fog, vagy készpénz-
ben vagy óvadékképes értékpapirokban az ár-
nak megfelelően 10% óvadékok letenni köte-
les. A képviselőtestület fenntartja magának
azon jogot, hogy az ajánlatok között választ-
hasson.

Torontaldinnyés, 1913. évi március hó
29-én.

Községi előjáróság.

1559-1913. Tkvi szám.

1475-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék
mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy a Szerbittebeli legelőbirtokosok
bankja r.-t. felsőíttebeli cég végrehajtható-
nak Relyin Lyubomir és neje szül. Czernyanszky
Jelena felsőíttebeli lakosok vég-
rehajtást szenvedők ellen 1080 korona
tőkekövetelés és jár. iránt folytatott ügyé-
ben, valamint a csatlakozott végrehajta-
tónak ezennel kimondott Czernyanszky
Ignya felsőíttebeli lakos 600 korona és jár.,
Singer és Hollaender-cég 1600 korona és jár.,
Pollák Izsó-cég 948 kor. 63 fillér és jár.,
Grünhut Fridrich wieni cég 509 kor.
40 fill. és 245 kor. 76 fill. és jár.-ból álló
követelésének kiegyenlítése végett is az
árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir.
törvényszék területén levő a felsőíttebeli
1417. számú tjkvben A. I. 1. sor 543-544
hrszám alatt felvett 660 négyszögöl bel-
telek és ház 1600 korona kikiáltási árban
az 1913. évi május hó 17. (Tizenhét) nap-
jának d. e. 10 órájaker Felsőíttebe köz-
ségházánál megtartandó nyilvános árverés-
sen a következő feltételek alatt fog el-
adás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron
felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre
kikiáltott birtok a megállapított kikiáltási
ár kétharmadánál alacsonyabb áron az ár-
verésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállí-
tása következtében a legalacsonyabb árt
elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az ár-
verést felfüggeszti.

2. A vhn. 21. §-a értelmében a kincs-
tár mint árverelő bánatpénzt letenni nem
köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni
az 1889 : XXX. t.-c. 10 §-ának második be-
kezdése alapján adómentes záloglevelek
kibocsátására jogosított és Budapesten
székelő részvénytársaságok és szövetkeze-
tek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alap-
ján alakult központi hitelszövetkezet a
jövukra zálogjoggal megterhelt ingatlan
elárverezésénél. Abban az esetben amelyben
az árverelő a törvény értelmében a bánat-
pénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz
letétele alól felmentett árverelő a tkvi ható-
ság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap
alatt a bánatpénznek megfelelő összeget
bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi ár-
verezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltá-
si árának 10%-át készpénzben, vagy az
1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m.
kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt
óvadékképes értékpapirban a kiküldött
kezdés letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál történt előleges elhelyezéséről kiál-
lított elismervényt átszolgáltatni és a vevő
köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka
szerint megállapított bánatpénzt az általa
ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészít-
teni. A bánatpénz letétele alól felmentett
árverelő azonban a bánatpénz kiegészítésé-
nek megfelelő összeget nem köteles letenni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségé-
nek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül
marad és a haladéktalanul folytatandó ár-
verésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem
tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is
árverelt, az ingatlant az által, illetőleg
több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő ál-
tal megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az
ígéret a kikiáltási árt meghaladja az előbbi
bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az árverési feltételek többi pontjai
a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék
tkvi irattárában, kifüggesztési tábláján
és Felsőíttebe községházánál megtekint-
hetők.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóságnál, 1913. évi február hó
13. napján.

Dr. Pataky László s. k.
kir. törvényszéki jegyző.

Bánlakai járás főszolgabírájától.

5514-912. szám.

18-2.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye bánlakai járásához tartozó
Dóc községben ujonnan szervezett segéd-
jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása 1200 korona
törzsfizetés és 240 korona lakbér.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást el-
nyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi
alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felsze-
relt kérvényeiket f. évi április hó 20-ig hoz-
zam terjesszék be.

A választást később fogom kitűzni.

Bánlak, 1913. évi április hó 1.

Wagner, szolgabíró.

Nagybecskereki járás főszolgabírájától.

1568-1913. szám.

17-3.1

Pályázati hirdetmény.

Kistárnok községében ujonnan rendsze-
resített II-ik segédjegyzői állásra, melynek ja-
vadalmazása 1000 korona évi fizetés, pályázatot
hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli szabály-
szerűen felszerelt folyamódványukat hozzám
legkésőbb április hó 25-ig beadják.

A választás határideje pedig később fog
kitűzteni.

Nagybecskereken, 1913. évi március hó
31-én.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

Perjámosi járás főszolgabírájától.

1130-1913. szám.

7-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye perjámosi járás-
ban Sáralfalva székhelyvel megüresedett
körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A kör községei: Sáralfalva, Egres,
Nagyszentpéter és Ujszentpéter.

A lakosság száma: 11300.

A lakók román, szerb és németajkuak.
A körorvos javadalmazása az 1908. évi
XXXVIII. t.-c. értelmében évi 1600 kor.
törzsfizetés és négy ízben 200-200 korona
ötödéves korpótlék, Sáralfalva községtől
600 kor. évenkénti fizetékieskiegészítés, 1000
kor. lakbér és Sáralfalva községtől ter-
mészetbeni lakás.

Egyben megjegyzem, hogy Egres
község a körből ki akar válni, mely ügy
jelenleg folyamatban van.

A szabályszerűen felszerelt pályázati
kérvények folyó évi április hó 25-ig hoz-
zam annyival is inkább nyújtandók be,
mert az elkésztett, vagy szabályszerűen
fel nem szerelt kérvényeket figyelembe
nem veszem.

Perjámos, 1913. évi márc. hó 21.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Friss vágású

spárga

kapható

Dr. Magyarnál.

21-2.1

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálmegyében.